

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre . . . 12 korona
Félévre . . . 6 korona
Negyedévre . . . 3 korona
Egyes szám ára 12 fillér

MEGJELENIK VASÁRNAP
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

□ □ Ujvidék, □ □
Petőfi-utca 47. szám,

ahová a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények küldendők.

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdaja is elfogad

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Törvényhatósági közgyűlés.

Többszöri elodázás és halasztás után, a vár. szabályrendelet dacára, mely a hó első csütörtökére rendeli a rendes havi közgyűlés megtartását, március 30-án, tehát *ötödik* csütörtök tartatott tvh. közgyűlés, melyen a biz. tagok szokatlan nagy számban jelentek meg, aminek oka természetesen a napirendre X.-edszer kitűzött főügyész megválasztása iránti érdeklődésben lehet. E közgyűlésnek ismételt elhalasztása következtében annyi tárgy halmozódott össze, hogy egy nap nem is lehetett letárgyalni s a 40 pontból álló tárgysorozatból csak 17, illetve — kettő jövőre halasztván — 15 nyert elintézés. Minél tovább haladt az idő, melyet sűrű, egymásutáni felszólalások és névszerinti szavazások fogyasztottak el, annál inkább nőtt a türelmetlenkedés, annál láthatóbban csappant az érdeklődés, úgy hogy már kevéssel a választás után, a 9. pontnál alig 20—24 városatyá maradt a teremben, maga a főispán is távozott az elnöki székéből, melyet Dr. Demetrovits polgármester vett át. Teljesen indokoltnak található az a kisebb csoportokban megnyilvánult óhaj, hogy inkább havonként, mint kéthavonként, akár egy helyett két közgyűlés tartassék, hogy kisebb tárgysorozatot nagyobb türelemmel, odaadóbb figyelemmel lehessen letárgyalni.

Napirend előtt elnöklő főispán jelenti, hogy Csernoch ujonan kinevezett kalocsai érseket úgy ő, mint a polgármester melegen üdvözölte, mit az érsek ugyancsak megleghangu köszönettel viszonzott; jelenti továbbá, hogy a tvh. bizottságnak egy régi, kipróbált szorgalmas tagja halt meg Tomann Vencel személyében, mire a közgyűlés felállással fejezi ki részvétét és erről jegyzőkönyvi kivonatot intéz az özvegyhez; ugyancsak felállással adózik a törvényhatóság Ujvidék egykori apátplebánosa és 2 cikluson át orsz. képviselője: Bende Imre nyitrai püspök emlékének.

Első nap.

A kulturatanácsnöki állás szervezése és a vár. rendőrtisztviselők egyenruha viselési kötelezettsége ügyében hozott kgy. határozatokat jóváhagyó belügymin. leiratok tudomásul vételnek, úgy szintén a kereskedelemügyi miniszter leiratai is, melyek az 1911. és 1912. é. közuti költségelőirányzat, a közuti hidak osztályozása és

a villamos csatlakozása vágányainak engedélyezése tárgyában érkeztek.

A polgármesteri jelentés kapcsán Dr. Ilics hosszabb beszédben Ujvidék és Pétervárad forgalmának gyorsabb lebonyolítására kötél-komp létesítését óhajtja, a cukorgyárban levő nagy kazán robbanása esetén beállható nagy szerencsétlenségre figyelmeztet s a hidnyitásból eredő késedelmeket panaszolja; Paul Keresztély kéri a polgármestert, hogy a magyar-utca csatornázása, valamint a villamos vasut üzembe hozatalára vonatkozó és még mindig nem teljesített szerződések betartását sürgetőleg követelje; Dr. Csúics a villamos vasutra használt kőanyag minőségét kifogásolja, Dr. Ámon Pál pedig arra vató utalással, hogy az Andrassy-utcáról 700—800, a templomudvarról pedig 300—400 kisebb tanuló távozik az iskolából, helyteleníti, hogy a kapitányságnak az automobil utirányának megváltoztatására vonatkozó intézkedését a tanács feloldotta, egyben figyelmeztet a sok összegyülemelő apróságra fenálló veszélyek nagyságára. A polgármester válaszáit tudomásul veszik.

Az ügyészi állásra Dr. Kleiszner, Dr. Szabó, Dr. Jankovits, Dr. Königstättler, Dr. Nagy, Dr. Mayer, Dr. Rózsa ügyvédek pályáztak, utóbbi kettő visszalépvén, a jelölő bizottság mind az öt pályázót jelölte s a hangulat már a jelölés kihirdetésekor megnyilvánult, amennyiben Dr. Szabó nevének említését sűrű éljenzés, Dr. Jankovits-ét néhány zsvió s a többi jelöltek nevét néma csend kísérte. Névszerinti szavazás kéretvén, ennek eredményeképp a leadott 69 szavazat közül Dr. Szabó 45, Dr. Jankovits 20 és Dr. Kleiszner 4 szavazatot kapott s így elnöklő főispán Dr. Szabó Lajost jelentette ki nagy többséggel megválasztott ügyésznek. Az ekkor felhangzott éljenek ismet megújultak, midőn Dr. Szabó Lajos nem sokára a közgyűlésre meghivatván, ennek színe előtt letette a hivatalos esküt és nyomban el is foglalta hivatali székét. E választás ellen Dr. Königstättler Ottó felebbezést jelentett be azon a címen, hogy az állami és tvh. tisztviselők kölcsönösségét biztosító nyugdíjtörvény értelmében 40 éven felüli csak királyi korengedéllyel lehet tisztviselővé.

A következő tárgy: a tanács által Tisza Kálmán szobrára javasolt 500 korona adomány a munkapártiakat meg-

lepő tiltakozást provokált az ellenzék részéről. Gály József minden politikai pártállás nélkül, ellenzi a javaslatot főleg azért, mivel mindenütt óriási drágaság, végtelen elszegényedés tapasztalható, a gazdasági viszonyok mostohák, ipar és kereskedelem pang s ezenfelül a város háztartása is folyton újabb meg újabb terheket ró az adózók vállaira. D. Lusztig elismeri Tisza Kálmán államférfiui és politikai nagyságát, de mindaddig, míg Tisza Kálmán nagynevű elődje, aki lehetővé tette a magyar alkotmányt s s annak demokratikus alapját biztosította: Kossuth Lajos (élénk éljenzés) nem kapott szobrot, más államférfiu se kaphasson, de Tisza Kálmán szobrára azért is ellenzi az adományt, mert 15 évi kormánya alatt lerakhatta volna Magyarország önállóságának és függetlenségének alapját s e helyett még szorosabbá fűzve a kapcsolatot Ausztriával, lehetetlenné tette Magyarország önálló fejlődését. A szerbek részéről Tomics is ellenzi a javaslatot. Miután Molnár Hugó a javaslatot pártolva, kéri az ellenzékét, hogy járuljanak hozzá egyhangu határozathoz, Dr. Kubinyi Károly minden egyébtől eltekint, szerinte csak egy érdemben gazdag férfi iránti hódolatról van szó s pártolja a javaslatot. Szavazás után a tanács javaslata 32 szóval 20 ellenében határozattá vált.

Brück Lázár borszállító telep kiegészítésére 132, a g. kel. szerb hitközség temető bővítésére 89 s a cukorkagyár — a nádgyár mellett — 800 négy-szögöl vár. területet kap névszerinti szavazás útján egyhangulag, míg Reichl Ferenc és Rein Mihály vár. terület elidegenítése iránti kérvényei, ezuttal első ízben, nem voltak letárgyalhatók.

Szeidl József számvevő őrmester tisztviselőtelep elidegenítése iránti kérelmével Kassovitz dr., Adamovich dr., Gály, Pekló, Kubinyi dr. és Paul felszólalásai után, a tanács javaslata értelmében szó-többséggel elutasítatik.

Hosszabb vita támadt az új főgimnázium építési telkének rendezése tárgyában s Dr. Kubinyi a dolgot még most is meggondolandónak tartva, a napirendről levételt s a miniszterrel újabb tárgyalást indítványoz, mivel az új főgimnázium a központtól távol esnék, indítványát azonban visszavonja, mikor értesül, hogy a szerződés is megkötve s az építkezés sürgős. Dr. Ámon Ku-

Szlovák bank részvénytársaság Ujvidéken

fizet a betétek után 4 és fél százalékos kamatot.

binyi dr. felhozott érveit cáfolva a tanács javaslatát pártolja, mely egyhangulag elfogadtatik. E szerint a mintegy 700 négyszögöl kertek és utcanyitás céljából szükséges 3 telek tulajdonosaival részben már lefolytatott eredményes tárgyalások jóváhagyatnak, a még meg nem szerzett 2 telek megszerzése, esetleg kisajátítása iránti teendőkkel a tanács bizatik meg.

A központi Hitelintézet a téglagyárra vonatkozó kgy. határozat némely rendelkezéseinek módosítását kéri s ennek a tanács javaslata értelmében, hosszabb vita után, 15 szavazattal 11 ellen hely is adatik. Az idő előrehaladottságára való tekintettel, esti 8 óra után a gyűlés befejeztetett.

Második nap.

Pénteken a főispán, majd később a polgármester elnöklete alatt 7 biz. tag jelenlétében rövid 1 óra alatt, majd minden vita nélkül tudomásul vették az előző napról visszamaradt, kisebb jelentőségű ügyek. Szó nélkül elfogadtattak a kocsiut burkolatot szegélyező keramit kövek költségeinek fedezése, a pirosi utcai gyalogjárók költségei, a magyar aszfalttrészvénység kérvényei iránt előterjesztett tan. jav.; Gyenizse Károly újabb 1 évi halasztást kap államszámviteli államvizsgálója letételére; Friedmann Mór-nak a város állatai gyógykezelése és helyettesítés címén 600 kor. jutalom, a Dünabias evezős egyletnek kivételesen 600 kor. segély engedélyeztetik; Haller József, özv. Profumáné és özv. Mányokiné nyugdíjai kegydíjképen az új fizetés mérvéhez képest 20%-al kiegészítetik; a városi pénzek névszerinti szavazás utján a helybeli pénzügyintézetekben aránylagosan helyeztetnek el; a kisdedovodák és menedékházak bizottságából kilépett Menrath helyébe Dr. Stefanovits Zsarko választatik.

A közmivelődési tanács vasárnapi könyvakciója céljaira Dr. Königstädtler ellenindítványa dacára 342 kor. szavaztatik meg, Forster Géza engedélyt kap az Ipar és Kereskedelmi takarékpénztár igazgatósági tagságának elvállalhatására. Mayer József az artézi fürdő mellett ásványvíz forgalomba hozatalához szükséges gazdasági épület engedélyezését kérelmezi — megadatik A g. kel. hitközség tanítói kertilleményeinek megszavazása iránti kérelmével, többek felhatalálása után elutasittatik.

Nyugdíj kérvények elintézése után, tisztviselők szabadság engedélyezése, és a közs. kötelekbe leendő felvétel iránti kérvények intéztetnek el.

Polgármesteri jelentés.

A közigazgatás f. január és február havi menetét felölelő s a csütörtöki közgyűlés elé terjesztett polgármesteri jelentésből a következőket emeljük ki:

Jan. és febr. hónapokban tartatott 1 rendes közgyűlés, 1 előkészítő tanácsülés, 12 tanácsülés, 2 közigazgatási biz., 1 gazdasági, 1 szinügyi biz. és 11 árvaügyi ülés.

A vár. közbiztonságán levágatott 529 nagyszarvasmarha, 754 szopós borju, 2027 juh és bárány, 887 sertés. A közfogyasztásból elvonatott és megsemmisített gümőkór miatt 4, borsóka miatt 1, sárgaság miatt 1, sertésvész miatt 4, különböző betegségek miatt 4, összesen

Az Ujvidéki Városi Artézi Jódosfürdő és Vizgyógyintézet.

biztosan gyógyít

csúzt, köszvényt,
ischiászt, görvélyt,
női betegségeket,
csontbántalmakat,
vérbajt, ideges-
séget.

Fürdő és ivókura.
Prospektus ingyen.
Telefon 264. sz.

14 sertés. Levágott állapotban elszállított 139 nagyszarvasmarha, 8 borju s 2 malac.

Jan.—márc. hónapokban kiadatott 57 iparigazolvány, 57 iparengedély, 62 munkakönyv, 372 zeneengedély, 4728 marhalevél, 1 előfogat, 76 külhoni utlevél, 108 cselédkönyv és 16 igazolási jegy; kereskedelmi tanoncszerződés kötötett 13; toloncolva 53, továbbitva 35 egyén.

A közegészségügy állapota januárban nem volt kedvezőtlenebb, mint az előző hónapban, mert a differiában és vörhenyben való megbetegedések száma nem szaporodott. Ragályos betegségek közül bejelentetett 15 vörheny, 13 difteria és 3 bárány himlő; elhalt 46, ezek közül tüdőgümőkórban 7, difteriában 3, vörhenyben 1. Vallásfelekezet szerint elhalt 23 g. kel., 12 r. kat., 4 ref., 3 izr., 2 ág. ev., 2 g. kath.

Február havában a difteria és vörheny esetek száma szaporodott s azonkívül tüdőgümőkórban is többen haltak el, mint januárban. Bejelentve lett 22 vörheny, 18 difteria, továbbá hasihagymáz, kanyaró, hökhurut 1—1 esetben. Elhalt 80, ezek közül tüdőgümőkórban 17, vörhenyben 5, difteriában 2, hasihagymázban 1. Vallásfelekezet szerint meghalt 32 r. kath., 30 g. kel., 8 ref., 7 ág. ev., 2 izr. 1 g. kath. egyén.

A vár. kórházban m. január és febr. havában ápoltatott összesen 550 egyén. Elbocsáttatott mint egészséges 183, javultan 65, gyógyulatlan 24, meghalt 22.

A polgármester jelenti, hogy Dr. Csernoch János ujonan kinevezett kalocsabácsi érsek a város és tanácsa üdvözlétét hálás köszönettel fogadta és meglehangú levélben viszonzta. Bende Imre nyitrai püspök elhalálása alkalmából a tanács részvétet intézett a nyitrai káptalanhoz és a ravatalra koszorut helyeztetett.

Az állandó *dunahid* előmunkálatai most gyorsabb lépésben haladnak előre és kedvező befejezéssel kecsegtetnek. Dr. Zielinszky műegyetemi tanár, a hid tervezője a tervezési munkát még e hó folyamán befejezi. Megkeresés intéztetett Horvát-Szlavon-Dalmát országok orsz. kormányához, a szomszédos törvényhatóságokhoz és községekhez, valamint a Duna gőzhajózási társaságok és vállalkozókhoz, a villamos vasut engedélyezéséhez, hogy a hid létesítésében a város közönségét anyagi erejük és érdekeltségük arányában támogassák. A főispán vezetése alatt eljár küldöttség pedig a kereskedelmi kormány megfelelő támogatása iránt kapott ígéretet s az államszegély számszerű megállapítása a tervek és költségszámítások benyújtása s az érdekeltség hozzájárulásának és a várható vámjövödelmek megállapítása után fog történni.

A klisza *próbakut* építésének befejezését technikai nehézségek késleltették, de van remény, hogy már a legközelebbi közgyűlésen beszámolhat a próbaszivattyúzás eredményeiről is. A polgármester tárgyalt emellett a világitási és vízműrészvénnytársasággal is, mely ajánlkozott a vízvezetéki előmunkálatoknak saját veszélyére való folytatására s legközelebb benyújtja a vállalati egységarak előzetes megállapítása iránt ajánlatát.

A villamos vasut építésének mun-

káját a kedvezőtlen időjárás késleltette, de a tanács sürgetése folytán a vállalat gyorsabb lépésben fogja folytatni az építést, úgy hogy az júniusban befejezést nyerjen.

A **kórház-limáni csatornát** illetőleg a vállalkozó csak a napokban nyújtotta be lezárolását s annak felülvizsgálására a polgármester a földművelésügyi minisztérium közegészségügyi mérnöki osztályának egyik szakközegét kérte kiküldetni.

A pirosi ut kiépítése és a jaszinfoki szivattyutelep kibővítése folyamatba tétetett.

HIREK.

Kérelem. Az április 1-én kezdődő II. évnegyed alkalmából arra kérjük t. olvasóinkat és lapunk támogatóit, hogy az előfizetést lehelőleg melőbb megújítani s az előző negyedről esetleg fenálló hátralékot beküldeni sziveskedjenek.

Az új érsek üdvözlése. Ujvidék város közönsége nevében a polgármester következő üdvözlő sürgönyt intézte Dr. Csernoch János újonnan kinevezett kalocsai érsekhez: „Kalocsabácsi érsekké történt kinevezetése alkalmából fogadja Ujvidék sz. kir. város közönségének legőszintébb szerencsekívánátát; új fontos méltóságához Isten áldását kérve, üdvözljük a nagy mindenhatóság Urához intézett azon fohászkunkkal, hogy díszes állásában sokáig szentelhesse ismert széles látókörű bölcs tapasztalatait érseki egyházmegyéje lakosságának boldogulására. — Dr. Csernoch érsek a polgármesterhez intézett következő megleghangu levélben köszönte meg a város üdvözlését: „A szives üdvözlését, melylyel Nagyságod engem a saját és Ujvidék sz. kir. város nemes közönsége nevében Kalocsabácsi érsekké történt legk. kinevezetése alkalmából megtisztelni szives volt, hálás köszönettel fogadom és viszonzom. Örömmel tekintek a nap elé, midőn a nemes közönséget és nagyszámú kath. hiveimet meglátogathatom és színről színre üdvözölhetem. Bizalommal kérem Nagyságodat, hogy engem főpásztori működésemben s a közjóra irányuló jó szándékaimban támogatni méltóztassanak. Fogadja

A legifjabb dr. Kungl Károly ipartestületi jegyző a budapesti tudományegyetemen doktori oklevelet nyert.

Előléptetés. Vujkovic Károly, aki az ujvidéki törvényszéknél irodatiszt volt s innen Budapestre került a kir. táblához, majd az igazságügyminisztériumba, a billéki járásbíró-sághoz telekkönyvvezetővé nevezetett ki.

Jubileumi társasvacsora. A ujvidéki munkapárt Matkovits Béla főispán tiszteletére, installációjának első évfordulója alkalmából, márc. 31-én az Erzsébet nagytermében társasvacsorát rendezett. — A főispán egy évi szakadatlan munkásságát ugyanez alkalmából az U. H. ragyogó tolla 4 egy negyed hasábos vezérszékben méltatja — kissé hiányosan annyiban, hogy a főispánnak körülbelül 7—8 havi távolléte egészen elmosódik.

Helyreigazítás. Mult számban foglalt Esküvő című hír utolsó sorába Ilonka helyett Erzsike került, mit ezennel helyreigazítunk.

Az ujvidéki Dalárda pünkösdi első ünnepén nagyszabású dalosünnepélyt rendez a lövölde helyiségeiben, melyre már most folynak az előkészületek és gyakorlatok.

Anyakönyvi hir. Az anyakönyvi hivatalnál márc. 24—31-ig bejelentett születések 23, még pedig 9 fiú, 14 leány; meghalt: 21.

Jansen bioskop megérkezett! De nagyon jól teszi a t. közönség ha óvakodik bemenni az oly primitív szerkezetű tákolmány sátorba, amenyiben az utóbbi időben nagyon sok katasztrófát lehetett olvasni, mely kizárólag az ily felületesen össze állított bódékban történt.

Műkedvelői előadás. Az „Ujvidéki Polgári Magyar Daloskör“, a magyar kultúra fáradhatlan csapata ismét sorompóba állt a magyar dal és zene terjesztése érdekében és népszínműveink legjobbját, Tóth Ede „Falu Rossza“ című énekes népszínművét hozza színre f. évi április hó 2-án a Dungserszky-féle színházban a 96. gyalogezred zeneká közreműködésével. A főbb szerepekben közreműködnek a legjobb műkedvelők és tudásuk javát viszik bele játékaikba és fáradhatatlanul folynak a próbák és előkészületek, a darab erkölcsi sikere érdekében, mely tekintve a közreműködők eddigi sikereit, csakis elsőrendű lehet.

A vasutasok ápr. 4-i multságán felülftettek: 20 koronát Matkovics Béla főispán, Gróf Chotek Rezső, Beocsini csementgyár, 10 koronát Dr. Slezák Lajos, Gerich István, Várady Lajos, Ernst és Róth; 5 koronát Skuteczky Emil, Friedmann Mór, Szegedy Ádám, Ernst J. és fiai, Wagner Testvérek; 4 koronát Michels gyógytára, 3 koronát Hoffmann Miksa, Dr. Frank Béla, Koller Károly; 2 koronát Balog Salamon, Vér Ferencz, Landan Béla, Kovács Lajos, Tarr István, özv. Csipőné, Königstättler Testvérek; 1 koronát Rác Ferencz, Czehe Tivadarné, Fülöp Benő, Csabay Antal, Letenovszky János, Csete Bálint, Bartos Zsigmond, összesen 159 koronát, melyért ez uton is leghálásabb köszönettel adózik a rendezőség.

Uj telefon központok. A f. év nyarán Bácsbodrog vármegye hódási járásában kilenc, kulai járásban három, az apatini járásban pedig egy új törvényhatósági távbeszélő központ nyílik meg. Ezen új távbeszélő központok forgalmi köre kiterjed a vármegye területén létező távbeszélő hálózat körülbelül 1600 előfizetőjére. Az új központok a következő községekben rendeztetnek be, a hódási járás területén: Bács, Bácsujfalu, Vajsza, Dérnye, Paripás, Pincéd, Militics Szentfűlöp, Liliomos községben, a kulai járás területén Veprőd, Cservenka, Kiskér községben és az apatini járásban Szilberek községben. A távbeszélő forgalomban való részvételre a fent felsorolt postahivataloknál lehet jelentkezni, ahol a belépéshez szükséges nyomtatványok is rendelkezésre állanak és az esetleg kívánt részletesebb felvilágosítások is megkaphatók.

Felülfizetések, melyek a Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjgyulete 217. ujvidéki fiókpénztára által annak különalapja javára rendezett farsangi bál alkalmából befolytak: 1 korona: Weizer Benő, Klein Imre, Truppel Béla, Lütze Rudolf, Krausz Samu, Derner Lipót, Eckfeld Adolf, Kovács S., Klein Oszkár, Loker Vilmos, Zwiebach Adolf, Klein és Freygang, Ivosewics Mladen, Schwartz Vilmos, Sipos József, Fischer testvérek, Gerni, Szviresev, Momirovics, Landsmann Adolf, ifj. Bahl István, Schosberger Fülöp, Aich Nándor, Dusan S. Markovics, Ábrahám János, Kohn Gyula József, Balogh István, Radovanovits testvérek, Schosberger Lajos és társa, Dragincicity Koszta, Kittl Antal, Rápóti A Ferencz, Jahn Mihály, Oszvald, Sedlacek, Malencsity Gavra, Verbovszky Sándor, Davidovits R., Jung H., Bauer Ferencz, Liebmann és Totovics, Anausek, Messer Salamon, özv. Freud Izidorné, Rainer Simon, Dr. Lustig Nándor, Weiss, Balasits András, Knipl, Hiegl, Losterer, Herger Ágoston, Rüll, Fischer A., Wachtl György, Kocsis Pál, Müller Gyula, Renner J., N. N., Papp András, N. N., Bischof József, Rangl V., Petrovics és Popovics, Maldaker Márton, Kertész Mór, Dorjáth, I. Glück, Knézy Pál, Burmann Sándor, Regényi Kálmán, Wachtl Imre, Szeitz, Szabó Ferencz, Findeisen, Schmidt M., Kurlé József, Kandibó Vilmos, Fehér Ferencz, Brücker Károly, Neupauer István,

Schubert R., 80 fillér: Brandeis Adolf, 60 fillér: N. N., N. N., T. Alaburics, Spiller F., Vogel, ifj. Lemler András, Warnus Pál, 50 fillér: Ludwig József, Wack József, Flögl, 40 fillér: Makk István, Dungserszki Lázár, Miskovics, Heksch nővérek, N. N., N. N., Fűry Imre, N. N., Cervesz Antal. A jászivú adakozóknak ez uton is hálás köszönetet nyilvánít a fiókpénztár elnöksége.

Mi az élet örömeinek ellensége? miként kell az ellenséget leküzdeni? E két kérdéssel foglalkozik az a kis füzet, mely most jelent meg. Készséggel küldi meg mindenkinek ingyen és bérmentve a Krieger gyógyszerár Budapest, Kálvin-tér, ha azt lapunkra való hivatkozással egy levelezőlapra kéri.

Cseppek és porok helyett idült **székrekedés** és renyhe emésztés eseteiben minden reggel igyunk éhgyomorral, meleg vízzel keverve, egy borospohárynyi természetes **Ferencz József** keserűvizet; esetleg nagyon makacs esetekben az étkezések előtt még egy-egy evőkanálnyit.

A bélműködés csakhamar rendbe fog jönni, a gyomor-nyomás megszűnik és a beteg életkedve és egészsége visszatér. Dr. Nussbaum, müncheni tanár, kir. főorvos a következő véleményt mondta róla: „A Ferencz József keserűviz gyorsan, fájdalom nélkül és gyakran meglepően kis adagokban is hat.“ A valódi Ferencz József keserűviz azért kiválóan olcsó háziszert!

A ki nem bírja az igazi Ferencz József keserűvizet gyógyszerészeknél vagy fűszeresnél beszerezni, az rendelje meg közvetlenül a Ferencz József források szétküldési Igazgatóságánál Budapesten.

Operáció helyett halál. Zsarkó Ferenc mélykúti malomtulajdonos és földbirtokos a napokban Szabadkára jött, hogy itt Dr. Sántha szanatóriumában orvosi műtétnek vesse magát alá. Mielőtt azonban még az operációra kerülhetett volna a sor, talán a félelemtől, vagy izgalomtól, szívszélhűdés érte Zsarkót, aki nyomban meghalt.

A legjobb próféta is tanácstalan,

ha az áprilisi időt csak órákra is meg kell jóslnia. Mivel tehát senki sem tudhatja, milyen lesz az időjárás a legközelebbi órákban, kétszeresen óvatossá kell lenni s a hirtelen változással szemben lehetőleg védekezni. Ezt úgy érhetjük el legjobban, ha Fáy valódi sodeni ásvány-pasztilláját használjuk. rendszeresen, utasítás szerint, akkor nem kell tartanunk az időjárás szeszélyeitől. Fáy valódi sodenijét 1 korona 25 fillérért minden idevágó üzletben megkaphatjuk, az utánzatoktól azonban óvakodnunk kell.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére M. Th. Guntzert, cs. és kir. udv. szállító Wien, VII Grosse Neugasse 27

Felelős szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**

Laptulajdonos: az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régiónak bizonyult háziszert, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult **köszvény**nek, **osúznál** és **meghűlések**nél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok ruiait bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerár az „Arany orszlánohoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Ipar és Kereskedelmi Takarékpénztár Részvénytársaság.

Hirdetmény.

A folyó évi február 5-én tartott rendes közgyűlés felhatalmazta az igazgatóságot, hogy új részvények kibocsátása által a részvénytőkét belátása szerint 1 millió korona határig felemelje.

A kibocsátás idejét, módját és árfolyamának meghatározását a közgyűlés az igazgatóságra bizta. Ezen felhatalmazás alapján az igazgatóság következőket határozta:

1. Az intézetnek jelenlegi 500.000 koronából álló alaptőkéjét további 1000 drb. egyenként 200 korona névértékű részvény kibocsátása által 700.000 koronára emeli fel.

2. Az újonnan kibocsátandó részvények 1912. év január hó 1-től részesednek a részvénytársaság nyereségében.

3. A kibocsátandó részvények teljes egészére, vagyis az 1000 drb. 200.000 korona névértékű részvényre az igazgatóság felajánlja az elővételi jogot a régi részvények tulajdonosainak olyképp, hogy minden 5 drb. régi részvényre 2 drb. új részvény fog adatni.

4. Az átvételi árfolyam a régi részvénytulajdonosoknak részvényenként 226 korona, melyből 200 kor. az alaptőke, 26 kor. pedig a tartalékalap javára iratik. Az átvételi jog 1911. május 1-ig gyakorlandó. A ki átvételi jogával élni kíván, tartozik a jelzett határidőig ebbeli szándékát az Ipar és Kereskedelmi Takarékpénztár Részvénytársaságnál írásban bejelenteni, a részvényeket lebélyegzés végett bemutatni és egyidejűleg az első részletet, valamint a 2 kor. 65 fillért kitevő költség és bélyegilletéket készpénzben befizetni.

5. Azon részvényeket, melyekre vonatkozólag a részvényesek az elővételi jogot a megszabott határidőn belül nem gyakorolják, az igazgatóság jogosítva van 240 kor. megszabott árfolyamon új részvényeseknek is eladni.

6. A befizetések következőképp teljesítendőek:

a) 1911. év május hó 1-ig bezárólag
költség és bélyegilleték

K. 26.—
„ 2.64

b) 1911. év július hó 1-ig bezárólag

K. 28.64
„ 40.—

Összesen K. 68.64

A hátralékos 160 kor. illetve új részvényeseknél 174 kor. összeg 1911. év december hó 31-ig fizetendő be.

7. A befizetett összegek után 1911. év december hó 31-ig esedékes 5% kamatot térítünk meg, míg a késedelmes befizetők 7% késedelmi kamatot fizetnek.

Azon részvényes, ki a fizetési határidőtől számított 60 nap alatt hátralékos részvénytartozását be nem fizeti, az alapszabályok 7 §-sa értelmében az aláírásból eredő jogait és teljesített befizetését elveszti.

8. Az új részvények 1912. év január hó 1-től—10-ig fognak a befizetési elismervények ellenében kiszolgáltattatni.

Kelt Ujvidéken, 1911. évi március 16-án

AZ IGAZGATÓSÁG.

PALACE szálloda

Budapest, Rákóczi-ut 43.

Rendes Szidor
személyes vezetése.

150 fényesen berendezett szobával, külön lakosztályokkal, a legmagasabb igényeknek megfelelően felszerelve.
Szobák 4 koronától.

A szálloda éttermeiben kolozsvári Pongrácz Lajos estenként hangversenyez.

Elsőrendű magyar és francia konyha.

Teljes pensio 10 koronától.

Pilseni sör.

Elsőrendű borok.

Untereiner János, volt alsó tátrafüredi vendéglős vezetése alatt.

Sürgöncim: Palacehotel, Budapest.

594 szám
1911

Árlejtési hirdetmény.

Káty községében a belvizek levezetése iránt engedélyezett csatorna munkálatainak biztosítása céljából ezennel nyilvános árlejtést hirdetünk.

Az árlejtési határidő Káty községében nagytermében 1911. évi április hó 18 ik napjának d. e. 9. órájára tüzetik ki.

Ezen munkálatok műszaki iratai, tervezet, költségelőirányzat és feltételek a község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Káty, 1911. március 24.

KREMMER LAJOS
aljegyző.

MARITY RADA
községi bíró.

Jó kézírással

bíró gyakornok azonnali belépésre kéretik

Königstädtler Testvérek

cég irodájában.

BARTH DOMONKOS könyvkötő és dobozkészítő

Ujvidék, Zrinyi Ilona-utca 15.

Allandó raktáron tart: üzleti és jegyzőkönyveket minden nagyságban, női kalapdobozt 80 fillértől, posta és szabó skatulyákat 50 fillértől felfelé — jobb mint a bőrönd, mivel könnyű, igen erős és tartós! Dobozok mérték szerint, valamint postai megrendelések azonnal szállítanak és olcsó árban számíttatnak. Könyvkötések legmodernebb kivitelben; kívánatra minták a házba küldetnek. Elvállalok szakmámba vágó mindennemű munkákat s kezeskedem a legjobb kivitelről.

12—52

Teljes tisztelettel
BARTH DOMONKOS.

Rohitsj

Tempe!

forrás. Szénasavdús, diatetikus, üdítő asztali ital. — Elősegíti az emésztést és anyagcserét.

Styria

Legteljesebb gyógyforrás. — Indikálva: idült gyomorhurutnál, zékrekedésnél, Bright-féle vesebajnál, lépágnatnál, májbajoknál, sárgaságnál, anyagcsere betegségeknel, a légutak hurutos bántalmainál.

Donati

a maga nemében a leggazdagabb tartalmu gyógyforrás leg-erősebb hatással. Foképen indikálva: idült bélhurutnál, obstipational, epekönel, elhuzási hajlamnál, eszúznál és cukorbetegségnél.

Legdúsabb, természetes magnézium-glaubersósforrások.

Nagybani raktár Magyarországra:
Hoffmann József, Budapest, V. Báthory-u. 8.

BERGER RIZZI gépirói, könyvviteli és gyorsírói

SAKISKOLÁT NYITOTT, mely minden hó 1-én és 15-én kezd az illető tanfolyamot, még pedig szigoruan szakképzett, lelkiismeretes és celszerű vezetés mellett.

A legújabb rendszerű írógépek!

A gépirás tanfolyama 2 hétig, a könyvvitelé és gyorsíráse 4 hónapig tart. Oktatás nyerhető a német nyelvben is.

DIJAK: a gépirás egész tanf. 20 kor., könyvvitel 12 kor gyors, írói 10 kor., a német nyelvi 8 kor. havonként Bővebb felvilágosítás és jelentkezés Hán-utca 5. sz.

Kiadó üzlethelyiség.

Nagy portaléval felszerelt üzlethelyiség a város legélénkebb forgalmu utcájában, f. augusztus hó 1-től bérbe adó.

Bővebbet nyújt Ludwig József fűszerkereskedő.

Öt liter
rendelésnél hához szállit

Eredeti Szerémi Hegyi **BORT**

Wachtl Imre kádár
Ujvidék,
Petőfi-utca 8. szám.

„M-i-i-t? — Papa megengedte! Hisz valódi Jacobi-féle Antinicotin-cigarettafüvelek fadobozban!”

Visszajazzon! Csakis a „Jakobi” jelzéssel valódi Minden fadoboz érdekes Röntgen-képeket tartalmaz.

Fix fizetés

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300—600 korona.

HECHT Bankház Részvénytársaság, Budapest, Ferencciek tere 6.

Világhírű magánjáró és vontatható benzinlokomobilok és cséplőgépek.

Hegyes vidéken is kitűnően beváltak.

A legmegbízhatóbb és legbiztosab üzem, csekély benzinfogyasztás, egyszerű szerkezet.

Szivógáztelepeink világhírűek.

Schwed nyersolajmotorok.

Magánjáró és vontatható fafűrészelők és kötőrők.

Teljes malomberendezések.

Gőz és járgányos

Cséplőkészletek.

KELLNER és SCHANZER

Budapest, V. Aulich-utca 2 sz.
Ügynökök, közvetítők díjaztatnak.

Mindennemű sebek

minden tisztátalanság ellen gondosan óvandók,

mivel ezáltal a legkisebb seb is rosszra adhatja magát és nehezen gyógyítható sebbé fajulhat. A prágai házikenőcs (Zugsalbe) megbízható szernek bizonyult 40 év óta. Megóvja a sebeket, enyhíti a gyuladást és fájdalmat, hűsítőleg hat, a behegedést előmozdítja.

Postai küldés naponként.

1 doboz 70 fill. — 3 k. 6 f. előzetes postai beküldés ellenében 4 doboz, 7 kor. ellenében 10 doboz bérmentve küldetik Ausztria-Magyarország minden állomására.

FIGYELNI tessék a szer és készítő nevére, az árra és védjegyre. Valódi csak 70 fill.

B. FRAGNE cs. és kir. udv. szállító

Gyógyszertára a „fekete sashoz”.

Prag, Kleinseite, Neruda-utca sarkán, 203. sz. Raktárak Ausztria-Magyarország gyógyszer-táraiban.

1942 szám
1911

Árverési hirdetés.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumnak 1910 évi november hó 30.-án 97344 szám alatt kelt rendeletével a törvényhozás utólagos jóváhagyásának fentartása mellett Bácsföldvár községben felhagyott Ferenczsatornai zsilip mellett fekvő épületeknek, telkeknek és házaknak nyilvános árverés útján való értékesítése elrendeltetvén, ezen nyilvános árverésnek a helyszínen: Bácsföldvár községében a Ferenczsatornai zsilipnél leendő megtartására határnapul 1911 évi április hó 19. napjának d. e. 8 órája tüzetik ki.

Ezen alkalommal eladás alá kerülnek az árveréskor felmutatandó ténnyel feltüntetett következő telkek és épületek:

1. I-el jelölt 437.5 négyz. öles beltelek 1 kor. 20 fill. négyz. ölenkinti egységárral 525 kor. kikiáltási árban, a rajta álló épület illetve anyag pedig 300 kor. értékben.

2. II-vel jelölt 449.7 négyz. öles beltelek 1 kor. 20 fill. ölenkinti egységárral 539 kor. 64 fill. kikiáltási árban, a rajta levő épület illetve anyag pedig 200 kor. értékben.

3. III-al jelölt 321.2 négyz. öles beltelek 321 kor. 20 fill. kikiáltási árban.

4. IV-el jelölt 326.4 négyz. öles beltelek 326 kor. 40 fill. kikiáltási árban.

5. V-el jelölt 316.9 négyz. öles beltelek 316 kor. 90 fill. kikiáltási árban, a rajta álló épület illetve anyag pedig 100 kor. kikiáltási árban.

6. VI-al jelölt 423.3 négyz. öles beltelek és kert 1 kor. 20 fill. négyz. ölenkinti egységárral 507 kor. 96 fill. kikiáltási árban, a rajta álló egy emeletes épület pedig 1300 kor. értékben.

7. VII-el jelölt 294 négyz. öles beltelek 294 kor. kikiáltási árban. Itt megjegyeztetik, hogy a VI. és VII-el jelölt beltelek és épület együttesen fog elárvereztetni és így az ajánlat mindkét telekre együttesen teendő s nyújtandó be.

8. VIII-al jelölt 332 négyz. öles beltelek 332 kor. kikiáltási árban és a rajta levő épület illetve anyag 30 kor. értékben.

9. XIV-el jelölt 330 négyz. öles beltelek 333 kor. kikiáltási árban és a rajta levő épület anyaga 70 kor. kikiáltási árban.

10. XV-el jelölt 619 négyz. öles beltelek 619 kor. kikiáltási árban.

Összesen 2 650 1600 holdas beltelek 4112 kor. 10 fill. az épületek pedig 2000 kor. kikiáltási árban.

A kir. kincstár tulajdonát képező ezen beltelekre és épületekre az ajánlatok a fentebbi pontok szerint egyenkint, vagy az egész területre és épületekre összesen tehetőek meg, az árverés azonban először a külön külön felsorolt beltelekre és épületekre fog megtartatni.

Jóllehet a fentebb felsorolt területek a zombori m. kir. államépítészeti hivatal által a helyszínen már kitűzettek, az árverési eredmény jóváhagyása után az illető legtöbbet ígérő vevőnek az általa megvett telekrész az államépítészeti hivatal közbenjöttével a vevő által beszerzendő határkövek beasásával újból fog kitűzteni és átadni.

Az árverés zárt ajánlatokkal kezdődik és szóbeli árveréssel és ajánlattal fejeztetik be.

A telkek felosztásáról felvett helyszínrajz s az árverési feltételek a zombori kir. kincstári ügyézségnél fekszenek el, hol a hivatalos órák alatt betekintheők és külön felvilágosítás nyerhető.

Felhívatnak ennél fogva árverezni óhajtó felek, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat az árverés megkezdése előtt az elárverezendő ingatlan megjelölésével és a kikiáltási árnak 10%-os bánatpénz csatolásával és annak kijelentésével, hogy az árverési feltételeket ismerik, az árverést vezető bizottság elnökének sajátkezűleg írva és aláírva vagy kir. közjegyzői meghatalmazás csatolásával adják át.

Az átadandó zárt ajánlatok a szóbeli árverés megtartása után fognak felbontatni.

Értesítettnek egyuttal árverezni óhajtó felek, hogy a megveendő telkek szélességében egész a zsilipig elvonuló töltés részt a m. kir. államépítészeti hivatal által az árveréskor kijelölendő magasságban illetve 30 czm. teres rétegekben, szabályszerű idomokban és minden mélyedés hátrahagyása nélkül a telkek feltöltéséhez, mint a megveendő telken építendő házak építéséhez esetleg szükséges földanyagot ellenérték nélkül, de a ferenczsatornai szakasz-mérnökség kijelölése és ellenőrzése mellett elhordhatják és a kitűzött időben el is hordják, hogy ez által a telkek északi részei mellett utnak hagyott kincstári területet illetve kincstári utat az eredeti állapotba visszaállítsák.

Mindaddig, míg az árverés eredményéről a legtöbbet ígérő versenyző értesítést nem kap, az általa megvenni szándékolt beltelek vagy épület jelenlegi, az árverés alkalmával talált állagao semmiféle változtatást nem tehet és az általa megvett területet vagy házat épületet birtokba nem veheti mindaddig, míg az neki az adásvevési szerződés megkötése illetve az árverési eredmény jóváhagyása után jegyzőkönyvileg birtokába át nem adatik.

Zombor, 1911. márczius hó 20. napján.

Zombori kir. kincstári ügyézség.

Erős és hatásos a VALÓDI Centifolia - huzókenőcs
 azelőtt csudakenőcs.)

Megakadályoz megszüntet vérmergezést. Főlegessé teszi az operációt.

Alkalmazzák: tejkepződés akadályainál, mellkeményedésnél, orbáncnál, mindenféle régi bajoknál, feltört lábánál, lábszárnál, sebeknél, dagadt lábánál, csontbajoknál; utási, szurásl, lövés, vágási és zuzott sebeknél; üveg- vagy faszilánk, homok, tövis kihuzására; daganatoknál, keféseknél, karbunkulusoknál, mindenféle támadásnál, rák ellen; ujj- és körömbajoknál, holyagoknál mindenféle égési sebeknél fagyásnál, nyakdaganatknál, vérdaganatoknál, fültyolysnál, gyermekek sebeiél stb. Két dobozról kevesebb nem küldetik; csakis a pénz előre beküldése vagy utánvét mellett Két tégely 3 K 60 fill.

Egyetlen beszerzési forrás: **A. THIERRY** védangyalgyógyszertára **PREGRADA**, Rohics mellett

kapható minden nagyobb gyógyszerárban és nagyban a droguista-nagykereskedésekben.

Allein echter Balsam
 aus der Schutzengel-Apotheke des
A. Thierry in Pregrada
 bei Reibitz-Sauerbrunn.

Közismert egy val. Balsam családi üveg 5 K 60.

Kiadó lakás.

A Szent-István-utca 8. a) szám alatt egy szép udvari lakás május 1-től olcsón kiadó. Tudakozódni lehet **Gály József** rk. kántortanítónál a rókusi iskolában délelőtt 8-tól 10-ig, délután 2-től 4 óráig.

Eladó szőlő.

Ribnyákban a kamenici-ut mentén gyönyörű szép helyen 3 1/2 hold kitünő jó szőlő, mely a rendes körülmények közt 200 hektó bort terem, legfinomabb fajgyümölcs fákkal, nyaralónak is igen alkalmas — elköltözés miatt azonnal eladó. Bővebbet **Kiss István** tulajdonosnál, Ujvidék Petőfi-utca 25.

Zikmund és Tsa Gépgyára vas- és Lágyvasöntődje Ujvidéken.

Gyárt: mezőgazdasági gépeket, öntött vas és lágyvasöntvényeket saját és beküldött minták után továbbá transmissiókat és szíjkerekeket, gőzkazánokat és viktartányokat. E szakmába vágó javításokat gyorsan és olcsón készít.

Tervezetekkel és árjegyzékekkel ingyen szolgálunk.
 Nyomatott Friedmann Sándor műintézetében Ujvidék

Rattó-paszta

Patkányok

teljes kipusztítására szavatosság mellett.

Üvegekben 1 kor. 2 kor. és 4 korona.

Detsinyi Frigyes Budapest V. Marokkói-utca 2. Ujvidéken kapható: Grossinger János gyógyszerárában.

Évről-évre gyarapodó vevőkörünk áruszükséglete sok cikkben jelentékeny mennyiséget tesz ki.

Cégünk ennek következtében közvetlen a termelővel kötött egyezségek alapján N A G Y előnyökhöz jutott; de ezen előnyöket kizárólag nagyrebecsült vevőinek biztosítja.

Fűszer, csemege, Kávész és bor szükségletét legolcsóbban tehát

Wagner Testvérek

cégnél **UJVIDÉKEN** szerezheti be.

Saját érdekében kérjen árlapot.

32—50.

Eredeti „OTTO“ motorok

benzin, benzol, petrolin, szivógáz és nyersolaj üzemre malmok és ipargépek hajtására a legalkalmasabb és legolcsóbb üzemelő.

Biztos, nyugodt üzem!

Kiessling E. és Társa, Leipzig-Plagwitz
 gyártmányú famegmunkáló gépek, asztalosok és fűrésztelepek részére.

A magan járó eredeti „OTTO“
 benzinlokomobilok nélkülözhetetlenek minden gazdának, Gép motor- és Hengerolajok, Hajtósíjak stb. stb.

Langen és Wolf motorgyar Budapest—Wien
 Fióktelep: Ujvidék Temerini-utca 7.
 Kérjen árjegyzéket és költségvetést!